

הגמרא מביאה את הברייתא שבה מובאת מחלוקת רבי עקיבא
 וחכמים: דתניא, נאמר בתורה (במדבר יט ט) 'והזהר לך על הטמא',
 ומלשון הכתוב 'על הטמא' יש לדייק, שרק אם הוא על הטמא נעשה
 טהור, ואילו הוא על הטהור נעשה טהור טמא, דברי רבי עקיבא.
 וחכמים אומרים, אין לדייק מתיבות 'על הטמא', שכן לדרשה
 נכתבו, ללמדנו שאין תדברים הללו אמרין – שאין נקראת הזאה,
 אלא כשהוא בקברים – על דברים המקבלים טומאה, אבל אם הוא
 על דברים שאינם מקבלים טומאה, אין ההזאה הניתנת עליהם
 קרויה הזאה.
 מבארת הגמרא: מאי היא – לגבי מה הדברים אמורים, בדתן
 במשנה (פרה פ"ב מ"ג), נתבונן להזהר ממי אפר הפרה על הבהמה
 שאינה מקבלת טומאה, ולא כיון כראוי בהזאתו והזהר על האדם,
 אם יש פאזוב עוד מים, שלא נתוו ממנו כל המים שעלו עמו
 כשטבלו בכלי, ישנה – יכול להזהר שוב את שיירי המים שבאזוב
 על הטמא לטהרו, שלא נפסלו המים בכך שהזהר על אדם. אולם
 אם נתבונן להזהר על האדם לטהרו, ולא כיון כראוי והזהר על
 הבהמה, גם אם יש פאזוב מים לא ישנה – אינו רשאי להזהר מן
 המים שנותרו באזוב, שמאחר ונפלו המים על בהמה, אין על זה
 שם הזאה, ונחשבים כמים שנעשה בהם מלאכה שפסולים לקידוש
 מי חטאת, וצריך לנגבו ולטבול אותו שוב במים כדי להזהר על
 אחרים. ולמדנו מכאן, שאם הזהר על דבר הראוי לקבל טומאה לא
 נפסלו המים שבאזוב משום מלאכה, ואם הזהר על דבר שאין ראוי
 לקבל טומאה נפסלו המים שבאזוב, ודין זה למדוהו חכמים
 מהכתוב 'על הטמא', שדווקא אם הזהר על טמא או ראוי לקבל
 טומאה, נקראת הזאה ולא מלאכה, ולא נפסלו המים שבאזוב.
 מבררת הגמרא: מאי טעמא דרבי עקיבא, ומהיכן למד זאת
 שכשומים על הטהור נעשה הטהור טמא. מבארת הגמרא: מאחר
 ונאמר קודם לכן (שם יז יח) 'ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת
 וגו' ולקחו אזוב וגו' והזהר וגו' ועל הנפשות, ואנו כבר יודעים
 שמזים את מי אפר הפרה על הטמא, אם כן, נכתוב דתניא והזהר
 הטהור 'עליו', מאי 'על הטמא', שפע מזה לדייק מכך, שדווקא
 כאשר מים על הטמא נעשה הטמא טהור, ואולם כאשר מזים על
 הטהור נעשה הטהור טמא. שואלת הגמרא: ורבנן, מה ילמדו מעל
 הטמא. מיישבת הגמרא: האי – התיבות 'על הטמא', לדרבנן
 המקבלין טומאה הוא דאיתא, כפי שנתבאר לעיל, אבל הקא כאשר
 מזים ממי אפר הפרה על טהור, קל וחומר הוא שאינו נטמא, שאם
 על ידי הזאה על הטמא נעשה טהור, הרי שאם יזו מן המים על
 הטהור, לא כל שכן שלא יטמאו אותו המים. שואלת הגמרא: ורבי
 עקיבא שדרש לטמאות את הטהור מה יענה על הקל וחומר.
 מיישבת הגמרא: היינו דאמרינן ששלמה המלך כשחקר את דיני פרה
 אדומה, 'אמרתי אהבקה והיא רחוקה ממני' (קהלת י ב), חשבתי
 שאוכל להחכים ולהבין את טעמי דיני פרה אדומה, אולם רחוקה
 ממני להבינם. שואלת הגמרא: ורבנן הסוברים שאכן ההזאה על
 הטהור אינה מטמאת אותו, אם כן מדוע אמר שלמה שהוא רחוק
 מהבנת דיני פרה אדומה. מיישבת הגמרא: ההוא – דברי שלמה
 שאינו מבין את דיני הפרה, נאמרו על דין אחר מוקשה, והוא,
 שלמה על הטמא, ולאדם שהוצרך שיהיו פזין עליו, טהור –
 שניהם אינם נטמאים מחמת נגיעת המים בהם, ואילו הנוגע בהן
 שלא לצורך הזאה, נעשה טמא, ודין זה אינו מובן בסברא, שאם
 המים מטמאים את הטהור בנגיעתו בהם, גם המזהר על הטמא עליו
 להיטמא, ואם אין המים מטמאים את הנוגע בהם, מדוע נטמא
 הנוגע שלא לצורך הזאה.
 מקשה הגמרא: וכי האם כך הדין שהמזהר נשאר טהור, והקבית
 (במדבר יט כא) 'ומזה מי הנדה יבסם בדין', הרי לנו שהמזהר נטמא.
 מתרצת הגמרא: מאי 'מזה' האמור בתורה, אין הכוונה למזהר אלא
 לנוגע במים שהוא אכן נטמא כאמור. מקשה הגמרא: איך אפשר
 לפרש כן את הכתוב, והרי נאמרו שני פסוקים, בתיב בפסוק אחד
 שמזה טמא, והא בתיב בפסוק נוסף שנוגע טמא, ומשמע ששני
 דינים הם ולא דין אחד. ועוד יש להקשות, אם נפרש את הנאמר
 בתורה במזה שהוא אמור על נוגע, הרי מזה בצי – צריך ביבוס

לומר, שאף שמן התורה כהן גדול יכול לעבוד כשהוא אונן, מכל
 מקום גזרו חכמים שאינו עובד כל היום שנקבר בו מותו עד הלילה,
 נזהר שפא ישב ויאכל מן הקדשים, ואונן אסור באכילת קדשים
 מן התורה.
 מקשה הגמרא: אמר ליה רב אדא בר אבהה לרבא, ומי גזר רבי
 יהודה לאסור עבודה מחשש שפא יאכל, ונתנן במשנתינו, רבי
 יהודה אומר אף אשה אחרת מתקנין לו שפא תמות אשתו. והנה,
 אי מייא אשתו ביום הכיפורים אינו מפסיק מחמת אנינותו אלא
 עבדי עבודה כיון שיש לו אשה נוספת, ולא גזר רבי יהודה לאסור
 את העבודה מחשש שפא ישב שיום הכיפורים הוא, ושאונו
 אסור לאכול קדשים, ויאכל. מתרצת הגמרא: אמר ליה רבא לרב
 אדא, הכי השתא – וכי כך נראה בעיניך עתה שיש לדמות בין
 העבודה ביום הכיפורים כשהוא אונן לעבודה בשאר ימות השנה
 כשהוא אונן, הלא התם במשנתנו, כיון דיום הכיפורים הוא דכולי
 עולמא לא קא אכלי מחמת חיוב עינוי שביום הכיפורים, הוא נמי
 לא אתי למיכל – אף הוא לא יבוא לטעות ולאכול ביום הכיפורים,
 ולכן התייר רבי יהודה את העבודה לכהן גדול, אבל הקא כשהוא
 אונן בשאר ימות השנה, דכולי עולמא אכלי – ששאר הכהנים
 אוכלים מבשר הקדשים, הוא נמי אתי למיכל מתוך עיסוקו באוכל,
 כשאר הכהנים האוכלים, ולכן גזר רבי יהודה שלא יעבוד כשהוא
 אונן.

מדברי רב אדא בר אבהה ורבא מוכח, שאכן באופן זה של
 משנתנו חל דין אנינות. שואלת הגמרא: וכי האי גוונא – וכי
 באופן המדובר במשנתנו מי חילא עליה אנינות – האם בכלל
 נעשה הכהן הגדול אונן כשמתה אשתו ביום הכיפורים, והא
 מיגרשא לשתי נשיו בתנאי, וכפי שנתבאר לעיל (יב), ואם מתה אשתו
 הראשונה יתברר על ידי קיום התנאי שנתגרשה מערב יום כיפור, ואינו אונן עליה.
 מיישבת הגמרא: נהי דאנינות לא חיל עליה – אמנם אכן לא חלה עליו
 אנינות מן הדין, אולם האם אפרווי מי לא מיפריד – האם אין הוא
 טרוד בצערו על מות אשתו לשעבר, ומכיון שהוא מצטער, אין
 הוא ראוי לאכול מן הקדשים שצריכים להיאכל בשמחה, ועל כן
 הקשה רב אדא שאם גזר רבי יהודה משום אכילה, גם בכהן גדול
 שמתה אשתו ביום הכיפורים יש לחוש לכך.

משנה

כל שבעת הימים לפני יום הכיפורים שבהם הופרש הכהן הגדול
 ללשכת פרהדרין, היה עובד במקדש, זאת בכדי שיהא רגיל
 בעבודת יום הכיפורים, ואילו העבודות שהיה עובד, הוא זורק את
 הדם של קרבנות התמידים, ומקטיר את הקטורת של בוקר ושל בין
 הערביים, ומיטיב את הפרות – בבוקר היה מכין את המנורה
 להדלקה, שהיה מוציא את אפר הפתילות שדלקו כל הלילה וכבו,
 ומקריב את הראש ואת הרגל של כבשי התמיד, שהיה מוליך אותם
 ראשונים ממקום השחיטה אל המזבח. ושאיר כל הימים – כל ימות
 השנה, אם רצה להקריב מקריב, ואף שהעבודה שייכת לאנשי
 המשמר, אינם יכולים לעכב בעדו, שפזין גדול מקריב חלק פראש,
 שראשון הוא להקריב כל חלק שיבחר, וכן נזיל חלק פראש ליקח
 לעצמו בחלוקת בשר הקרבנות מנה יפה שיבחר.

נמרא

בגמרא לעיל (ח) הובא דעת רבי מאיר שהוזהר על הכהן הגדול כל
 שבעת ימי הפרישה מאפר כל הפרות שנעשו מימות משה.
 ובמשנתנו נאמר שהוא עובד עבודה במקדש כל שבעת הימים,
 ומכאן שלא נטמא מן האפר שהיוזו עליו. דנה הגמרא כדעת איזו
 שיטה נאמרה משנתנו. מבררת הגמרא: מאן תנא – מיהו התנא
 שהמשנה נשנתה כמותו. מבארת הגמרא: אמר רב חסדא, משנתנו
 היא כדעת חכמים בברייתא המובאת להלן, ודלא ברבי עקיבא,
 דאי כרבי עקיבא, הא אמר טהור שנופלה עליו הזאה ממי אפר הפרה
 טמאתו, ומאחר ומזין על הכהן, חייב עבדי עבודה כל שבעת
 הימים, הלא נטמא הוא בכך.

המשך ביאור למס' יומא ליום שישי עמ' א

1 בְּגָדִים, שֶׁכֶּךָ נֹאמֵר, 'וּמִזֶּה מִי הַנֶּדֶה יִכְבֵּס בְּגָדָיו', וְאִילוּ נִוְנַע לֹא בָּעִי
2 בְּכּוּס בְּגָדִים, שֶׁלֹא נֹאמֵר בּוֹ אֵלָּא 'וְהִנֵּגַע בְּמִי הַנֶּדֶה יִטְמָא עַד
3 הָעָרֶב'. מִתְרַצֵּת הַגְמָרָא: אֵלָּא מֵאִי 'מִזֶּה' שֶׁנֹּאמֵר בַּתּוֹרָה שֶׁטִּמָּא
4 וּמִטְמָא בְּגָדִים, בְּנוֹשָׂא אֶת הַמִּים הַכְּתוּב מִדְּבַר, שֶׁהוּא נִטְמָא
5 וּמִטְמָא בְּגָדִים. שׁוֹאֵלֶת הַגְמָרָא: וְנִכְתּוּב רַחֲמָנָא בַּמְּפֹרֶשׁ 'נוֹשָׂא',
6 מֵאִי טַעַמָּא כְּתִיב 'מִזֶּה'. מֵיִישְׁבַת הַגְמָרָא: הֵא קָא מְשַׁמַּע לָן בְּמָה
7 שֶׁכְּתִבָּה הַתּוֹרָה 'מִזֶּה', דְּבָעִינָן שִׁיעוּר הַזֹּאֶה – שֶׁאִין כָּל נוֹשָׂא מִי
8 אֶפְרָה פְּרָה טִמָּא אֵלָּא כְּשֶׁנֹּשָׂא מִים בְּשִׁיעוּר שְׂרָאוּיִים לְטַהֵר אֶת
9 הַטְּמָא כְּשֶׁמְזִים מֵהֶם עֲלִיו.
10 שׁוֹאֵלֶת הַגְמָרָא: הֵנִיחָא לְמָאן דְּאָמַר הַזֹּאֶה צְרִיכָה שִׁיעוּר, שֶׁלְּדַבְּרִיו
11 נִיתֵן לֹמֵר שֶׁלְּפִיכֶךָ אִמְרָה תּוֹרָה דִּין נוֹשָׂא בַּלְשׁוֹן הַזֹּאֶה לֹמֵר
12 שִׁידָא נוֹשָׂא כְּשִׁיעוּר הַזֹּאֶה, אֵלָּא לְמָאן דְּאָמַר הַזֹּאֶה אִין צְרִיכָה

13 שִׁיעוּר, מֵאִי אִיכָּא לְמִימַר, הֲלֹא אִין שִׁיעוּר כָּלֵל לְמִי הַהַזֹּאֶה וְאִין
14 נֹאמֵר שֶׁהַנוֹשָׂא נִטְמָא רַק בְּשִׁיעוּר הַזֹּאֶה. מִשִּׁיבָה הַגְמָרָא: אֲפִילוּ
15 לְמָאן דְּאָמַר הַזֹּאֶה אִין צְרִיכָה שִׁיעוּר הֵנִי מִיִּלִּי אֲנִכָּא דְּנִכְרָא – עַל
16 גּוֹף הָאָדָם, שֶׁעַל כֵּךְ אִין שִׁיעוּר כְּמָה מִים צְרִיכִים לְהַזּוֹת עֲלָיו, וְדִי
17 בְּכָל שֶׁהוּא, אֲכָל בְּמָנָא – בְּכָלִי שְׁבוּ נִמְצְאִים מִי אֶפְרָה שְׁטוּבֵל
18 בָּהֶם אֶת הָאֲזוּב וּמִזֶּה, גַּם לְדַעְתּוֹ צְרִיכָה שִׁיעוּר, וְלִכְךָ נֹאמֵר
19 טוֹמָאֵת מִשָּׂא בַּלְשׁוֹן הַזֹּאֶה שֶׁאִינוּ מִטְמָא אֵלָּא כְּשִׁישׁ בָּהֶם שִׁיעוּר
20 הַנִּצְרָךְ שִׁידָהּ בְּכָלִי לְפָנֵי הַהַזֹּאֶה. וּמִצִּינוּ כֵּן שֶׁצְרִיךְ שְׁבְכָלִי יִהְיֶה
21 שִׁיעוּר, דְּתִנֵּן בַּמִּשְׁנָה (פְּרָה פִי"ב מ"ה) כְּפָה יִהְיֶה בְּהֵן בְּמִי אֶפְרָה
22 כְּשֶׁהֵם בְּכָלִי וּמְזוּמָנִים לְהַזּוֹת מֵהֶם, וְיִהְיֶה כְּדִי הַזֹּאֶה שְׁתוּעִיל לְטַהֵר
23 אֶת הַטְּמָא, כְּדִי שְׁיִטְבּוֹל

עתי דנה הגמרא בסתירה שישנה במסכת יומא עצמה בענין סדר
העבודה, האם הקטורת היתה לפני הטבת הנרות או אחריה: וְרַמִּי
– קשה סתירה ממשנתנו שבסדר יומא, אַפְרָדְי יוֹמָא – על מקום
אחר במסכת יומא, דְתַנְן בַּמְשָׁנָה הַמְבֵּאֶרֶת אֶת מִנְיַן הַגּוֹרְלוֹת שְׁהִיוּ
בְּכָל יוֹם בַּמִּקְדָּשׁ וְהַעֲבֹדוֹת שְׁהִיוּ בְּכָל אֶחָד מֵהֶם (להלן בה), הַפִּיִּים
הַשְּׂנִי שְׁעִמְדוֹ לְהַגְרִיל בּוֹ, הִיָּה כִּדִּי לִקְבוֹעַ מִי שׁוֹחֵט אֶת הַתְּמִיד, מִי
זֹרֵק אֶת דָּמּוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ, מִי מְדַשֵּׁן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי לִפְנוֹתוֹ מֵאֲפֶר
הַקְטוֹרֶת שֶׁל בֵּין הָעֶרְבִיִּים שֶׁל אֲתָמוֹל, לְהַכִּינוֹ לַקְטוֹרֶת שֶׁל שָׁחַר,
וּמִי מְדַשֵּׁן אֶת הַמְּנוּחָה לְהוֹצִיא אֶת אֲפֶר הַפְּתִילוֹת מֵהַדֶּלֶקָה שֶׁל
אֲתָמוֹל וּלְהִיטִיב לְהַכִּינָה לְהַדְלָקַת הַיּוֹם, וּמִי מַעְלֶה אֲפִרִּים שֶׁל
הַתְּמִיד מִמָּקוֹם שֶׁנִּיתְּחוּ אוֹתָם בַּעֲזָרָה לִלְבָּשׁ עַל מִנֵּת לְהַעֲלוֹתָם
אֲחֵרִי כֵן עַל הַמִּזְבֵּחַ. וְאַחֲרֵי הַפִּיִּים הַשְּׂנִי הַתְּפֹרֵז הַכְּהֵנִים אִישׁ
לְעֹבְדוֹתָו, וְשׁוֹב הֵיוּ חֹזְרִים וְנֹאסְפִים. וּמִמְשִׁיכָה הַמְשָׁנָה (כו), לִבְאֵר,
הַפִּיִּים הַשְּׂלִישִׁי, שָׁבוּ הַכְּרִיזִי דְחִשִּׁים לְקַטְרוֹת בּוֹאֵי וְהַפִּיִּים – אֵלּוֹ
שְׁעִדִּין לֹא הִקְטִירוּ קְטוֹרֶת מִימֵיהֶם בּוֹאֵי לְהַשְׁתַּתֵּף בְּגוֹרֵל מִי עֵלָּה
לְהַקְטִיר אֶת הַקְטוֹרֶת. וּמִכָּל מָקוֹם שׁוֹמְעִים אֲנוּ מִמְשִׁנּוֹת אֵלּוֹ
שֶׁהִטְבַּת הַנְּרוֹת שֶׁהִגְרִילוּ עֲלֶיהָ בְּפִיִּים הַשְּׂנִי הִיָּה קוֹדֶמֶת יוֹתֵר
מִהַקְטוֹרֶת שֶׁהִפִּס עֲלֶיהָ בְּפִיִּים הַשְּׂלִישִׁי. מִתּוֹרַצַּת הַגְּמָרָא: אֲמַר
אַבְיִי, לֹא מְשַׁמֵּי, כִּפִּי שֶׁמְבֹאֵר לְהִלֵּךְ (לג), לֹא הִיָּה מְטִיב אֶת כָּל
שִׁבְעַת הַנְּרוֹת יַחַד, אֲלָא הִיָּה מְטִיב חֲמֵשׁ נְרוֹת וּפּוֹסֵק, וּבִנְיַתִּים
הִקְטִיר אֶת הַקְטוֹרֶת, וְלֹאֲחֵר מִכֵּן חֹזֵר הִיָּה לְהִטִּיב אֶת שְׁתֵּי הַנְּרוֹת
הַנּוֹסְפִים, וּמַעֲתָה מִתּוֹרַצַּת הַסְּתִירָה בֵּין הַמְשִׁנּוֹת, כָּאֵן בַּמְשִׁנּוֹתֵינוּ
שֶׁמְבֹאֵר שֶׁהַקְטוֹרֶת קוֹדֶמֶת לְהִטְבַּת הַנְּרוֹת, עוֹסֶקֶת הַמְשָׁנָה
בְּהִטְבַּת שְׁתֵּי נְרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים, וְאֵכָן הַקְטוֹרֶת הַקְטוֹרֶת קִדְמָה לָהֶם.
אוֹלַם כָּאֵן – בַּמְשָׁנָה בִּפְרָק שֶׁנִּי שֶׁנֶּאֱמַר שֶׁהִטְבַּת הַנְּרוֹת הִיָּה לִפְנֵי
הַקְטוֹרֶת מְדוּבָר בְּהִטְבַּת חֲמֵשׁ נְרוֹת הָרִאשׁוֹנִים, שֶׁאֵכָן אוֹתָם הִטִּיבוּ
לִפְנֵי הַקְטוֹרֶת הַקְטוֹרֶת.
שׁוֹאֵלֶת הַגְּמָרָא: לְמִיֶּרְאָ – הָאֵם אֲפֶשֶׁר לּוֹמַר שֶׁאֲבִי סוֹבֵר
דְּבִקְטוֹרֶת מְסַפֵּיק לָהּ בֵּין הִטְבַּת חֲמֵשׁ נְרוֹת לְהִטְבַּת שְׁתֵּי נְרוֹת, וְהָאֵ
אַבְיִי הִיָּה מְסַפֵּר בְּתַלְמוּדוֹ אֶת סֹדֶר הַמְּעַרְכָּה שֶׁבַּעֲבוּדַת הַמִּקְדָּשׁ
שֶׁבְּכָל יוֹם, מְשַׁמֵּי דְנִמְרָא – כִּפִּי מַה שֶׁקִּיבְלוּ תַלְמִידֵי הִישִׁיבָה
מִרְבוּתֵיהֶם, וְלִפִּי סֹדֶר דְּבִרְיוֹ נִמְצָא שְׁבָרָם הַתְּמִיד – בִּשְׁחִיטָה
הַתְּמִיד וְזִרְיָקָה דָּמוֹ מְסַפֵּיק לָהּ בֵּין הִטְבַּת חֲמֵשׁ הַנְּרוֹת לְהִטְבַּת
שְׁתֵּי הַנְּרוֹת, וְאֵילוֹ אֶת הַקְטוֹרֶת סִידֵר אֲחֵרִי הִטְבַּת כָּל הַנְּרוֹת.
מִיִּשְׁבַּת הַגְּמָרָא: אֲמַרְי, לֹא קִשְׁיָא, הֵתִיָּא – סֹדֶר עֲבוּדוֹת הַיּוֹם
בַּמִּקְדָּשׁ שֶׁאֲמַר אֲבִי, לְדַעַת אֲבָא שְׂאֵיל נֶאֱמַר, שֶׁלְּדִבְרֵי קוֹדֶם
הִטִּיב אֶת כָּל הַנְּרוֹת וְרַק אֲחֵר כֵּךְ הִיָּה מְקַטֵּיר אֶת הַקְטוֹרֶת, וְלִפְיָכֶךְ
הַהִפְסָקָה שֶׁבֵּין הִטְבַּת חֲמֵשׁ נְרוֹת לְבִין שְׁתֵּי נְרוֹת הִיָּה עַל יְדֵי
שְׁחִיטָה הַתְּמִיד, הָאֵ – שְׁתֵּי הַמְשִׁנּוֹת בַּמְסַכַּת יוֹמָא שֶׁבֵּא אֲבִי
לִישֵׁב אֶת הַסְּתִירָה בִּנְיָהֶם, נֶאֱמַר לְדַעַת רַבֵּנָן שִׁישׁ לְהַקְטִיר אֶת
הַקְטוֹרֶת לִפְנֵי גֹמֵר הִטְבַּת הַנְּרוֹת, וְהַקְטוֹרֶת הִיָּה שֶׁהִפְסִיקָה בֵּין
הִטְבַּת חֲמֵשׁ הַנְּרוֹת לְהִטְבַּת שְׁתֵּי הַנְּרוֹת, וְנִיתֵן לּוֹמַר שֶׁהִנֵּאֲמַר
שֶׁהִנֵּאֲמַר קוֹדֶמֶת לַקְטוֹרֶת בַּחֲמֵשׁ הַנְּרוֹת נֶאֱמַר, וְהִנֵּאֲמַר שֶׁהַקְטוֹרֶת
קוֹדֶמֶת בְּשְׁתֵּי הַנְּרוֹת נֶאֱמַר.
מְבִיאָה הַגְּמָרָא אֶת הַבְּרִייתָא, בַּה נְחֻלְקוּ חֲכָמִים וְאֲבָא שְׂאֵיל:
דְּתַנְיָא, לֹא יִיטִיב אֶת כָּל שִׁבְעַת הַנְּרוֹת וְאַחֲרֵי כֵךְ יִקְטִיר אֶת
הַקְטוֹרֶת, אֲלָא יִקְטִיר אֶת הַקְטוֹרֶת בְּאִמְצָע וְאַחֲרֵי כֵךְ יִיטִיב – יִגְמֹר
לְהִיטִיב אֶת הַנְּרוֹת. אֲבָא שְׂאֵיל אֲמַר, מְטִיב הוּא אֶת כָּל שִׁבְעַת
הַנְּרוֹת קוֹדֶם לָכֵן, וְאַחֲרֵי כֵךְ מְקַטֵּיר אֶת הַקְטוֹרֶת. מְבִאֵרֶת הַגְּמָרָא:
מֵאִי מְעַמָּא דְאֲבָא שְׂאֵיל שֶׁהִטְבַּת כָּל שִׁבְעַת הַנְּרוֹת נַעֲשִׂית לִפְנֵי
הַקְטוֹרֶת, דְּתַנְיָא בַּהֲקִטְרוֹת קְטוֹרֶת שֶׁל שָׁחַר (שְׁמוֹת ל ז), יְהִקְטִיר
עֲלֵי אֲחֵרֵי קְטוֹרֶת סְמִים בְּבִקֵּר בְּהִיטְבּוֹ אֶת הַנְּרוֹת יִקְטִירָנָהּ,
שׁוֹמְעִים אֲנוּ מִן הַפְּסוֹק שֶׁקוֹדֶם יָקִים 'בְּהִטְבּוֹ אֶת הַנְּרוֹת' וְיִגְמֹר
הִטְבַּתָּם, וְהָדֵר – וְאַחֲרֵי כֵן 'יִקְטִירָנָהּ' לַקְטוֹרֶת. מְבִרַרֶת הַגְּמָרָא:
וְרַבֵּנָן הַסּוֹבְרִים שִׁיקְטִיר אֶת הַקְטוֹרֶת בְּאִמְצָע, מֵאִי קִאֲמַר דְּרַבְּנָא –
כִּיצַד הֵם דּוֹרְשִׁים אֶת הַכְּתוּבָה.

רַמְשִׁי נִבְעֵלְוִין שֶׁל הָאֲזוּב בְּמִים יַעֲלוּ בָהֶם מִים שִׁישׁ בָּהֶם בְּכִדִּי
שִׁיָּה מֵהֶם עַל הַטְּמָא.
עַד כֵּאֵן לְמַדְנוּ אֶת תִּירוּצוֹ שֶׁל רַב חֲסֵדָא שֶׁמְשַׁנְתִּינוּ הִיָּה שֶׁלֹּא
כְּרַבִּי עֲקִיבָא מְשׁוּם שֶׁאֵם מוֹזִים עַל הַכֹּהֵן כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים מִמִּי
אֲפֶר הַפֶּה הִרִי הוּא טָמֵא וְאֵינוּ יֹכֹל לְעַבֹּד בַּמִּקְדָּשׁ. הַגְּמָרָא
מְבִיאָה תִירוּץ שׁוֹנֶה שֶׁאֲפֶשֶׁר לְהַעֲמִיד אֶת מְשַׁנְתִּינוּ אֲפִילוּ כְּרַבִּי
עֲקִיבָא: אֲבִי אֲמַר, אֲפִילוּ תִיָּמָא נִיתֵן לְפָרֵשׁ אֶת הַמְשָׁנָה כְּרַבִּי
עֲקִיבָא, וְמַה שֶׁשָּׂאלָנוּ לְדִבְרֵיו שְׁמִי שְׁמוֹזִים עֲלֵיוֹ נִטְמָא אִם כֵּן אֵיךְ
יֹכֹל לְעַבֹּד בַּמִּקְדָּשׁ, יֵשׁ לִישֵׁב, דְּעֻקְדִּי עֲבֹדָה בּוֹלִיָּה יוֹמָא – שְׁהִיָּה
עוֹבֵד אֶת עֲבוּדָתוֹ בַּמִּשְׁכָּן כָּל הַיּוֹם כֹּאֲשֶׁר עֲדִין לֹא הוּזָע עֲלֵיו מֵאֲפֶר
הַפֶּה, וְלִפְנוֹת עָרַב לֹאֲחֵר גֹּמֵר הַעֲבוּדָה מְדוּ עֲלִיָּה –
מוֹזִים עֲלֵיו מִמִּי אֲפֶר הַפֶּה, וְיִבְלִי מִיד לֹאֲחֵר שֶׁהוּזָע עֲלֵיו לִפְנֵי
שֶׁתִּשְׁקַע הַשֶּׁמֶשׁ, וְעֻקְדִּי – וְעוֹשָׂה שִׁיבּוֹא עֲלֵיו הָעֶרֶב הַשְּׁמֶשׁ
בְּטַהֲרָה וְשֶׁעַל יְדֵי שֶׁטְבַל לִפְנֵי הַלִּילָה עוֹשָׂה שֶׁהָעֶרֶב שֶׁמֶשׁ יִתִּיר
לוֹ לְעַבֹּד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.
שְׁנִינוּ בַּמְשָׁנָה: וּמְקַטֵּיר אֶת הַקְטוֹרֶת וּמְטִיב אֶת הַנְּרוֹת. מְדִיִּיקָת
הַגְּמָרָא: אֲלָא קְטוֹרֶת בְּרִישָׁא וְהָדֵר נְרוֹת – מוֹכַח מִן הַמְשָׁנָה שֶׁסֹּדֶר
הַעֲבוּדָה בְּכָל הַשָּׁנָה הוּא, שֶׁקוֹדֶם הֵיוּ מְקַטְרִים אֶת הַקְטוֹרֶת עַל
הַמִּזְבֵּחַ הַפְּנִימִי, וְאַחֲרֵי כֵן הִטִּיבוּ אֶת הַנְּרוֹת. מְקַשָּׁה הַגְּמָרָא:
וְיִמְנָהּ – יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת סְתִירָה עַל כֵּךְ מִמְסַכַּת תְּמִיד, שֶׁשֶּׁם
הַמְשִׁנּוֹת מְבִאֵרֶת אֶת סֹדֶר הַעֲבוּדָה שֶׁבְּכָל בּוֹקֵר, בְּתַחֲלִילָה
מְבִאֵרֶת הַמְשָׁנָה (פ"ג מ"ט) אֶת סֹדֶר הַעֲבוּדָה שֶׁל מִי שְׁוֹכֵחַ בְּגוֹרֵל
לְעַבֹּד עֲבוּדַת דִּישׁוֹן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי, וּמִמְשִׁיכָה הַמְשָׁנָה וּמְבִאֵרֶת אֶת
סֹדֶר הַעֲבוּדָה שֶׁל מִי שְׁוֹכֵחַ בְּמִנְחָה כִּיצַד הִיָּה מְטִיב וּמְדַשֵּׁן אֶת
הַנְּרוֹת, וְלֹאֲחֵר מִכֵּן (פ"ה מ"ד) מְבִאֵרֶת הַמְשָׁנָה אֶת סֹדֶר עֲבוּדָתוֹ שֶׁל
מִי שְׁוֹכֵחַ בְּמִנְחָה כִּיצַד הִיָּה עוֹשָׂה. הִרִי שֶׁסֹּדֶר הַעֲבוּדָה הוּא
שֶׁהִטְבַּת הַנְּרוֹת הִיָּה לִפְנֵי הַקְטוֹרֶת הַקְטוֹרֶת. מִתּוֹרַצַּת הַגְּמָרָא: אֲמַר
רַב הוֹנָא, אֲבָן נְחֻלְקוּ בִּכְךָ הַתְּנָאִים מֵהוּ סֹדֶר הַעֲבוּדָה, וּמֵאֵן תִּנְיָא
תְּמִיד – מִיָּהוּ הַתְּנָא שֶׁשֶּׁנָּה אֶת מִסַּכַּת תְּמִיד, רַבִּי שְׁמַעוֹן אִישׁ
הַמְּצָפָה הוּא, שֶׁמְצִינוּ בְּבִרְיָתָא שְׁעוֹסֵק הוּא בְּהַלְכוֹת סֹדֶר הַתְּמִיד,
וְנַחֲלֵק עַל חֲכָמִים שֶׁשֶּׁנּוּ אֶת מְשַׁנְתִּינוּ.
שׁוֹאֵלֶת הַגְּמָרָא: וְהָאֵ אִיפְכָא שְׁמַעִין לָהּ – הִלָּא מְצִינוּ לְהִפְכָּהּ,
שְׁרַבִּי שְׁמַעוֹן חוֹלֵק עַל הַנֶּאֱמַר בַּמְשָׁנָה בַּמְסַכַּת תְּמִיד, וְאִי אֲפֶשֶׁר
לּוֹמַר שֶׁהוּא זֶה שֶׁשֶּׁנָּה אוֹתָהּ. דְּתַנְן בַּמְשָׁנָה בְּתַמִּיד (פ"ד מ"א), לֹאֲחֵר
שֶׁקִּיבְלוּ הַכֹּהֵן אֶת דָּם שְׁחִיטָה עוֹלַת הַתְּמִיד שֶׁל שָׁחַר, כָּאֵ לֹא הַכֹּהֵן
לְקַרֵּן הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבְּצֵד מְזִרְחִית צִפּוֹנִית, וְנוֹתֵן – זֹרֵק אֶת הַדָּם בּוֹרִיקָה
אֶחָת עַל הַזֹּוֹיֹת שֶׁבְּצֵד מְזִרְחִית צִפּוֹנִית, וְכֵךְ מִתְּפַשֵּׁת הַדָּם בּוֹרִיקָה
אֶחָת עַל שְׁנֵי צִדֵּי הַמִּזְבֵּחַ מִזֶּרֶחַ וְצִפּוֹן. מִשֶּׁם הִיָּה מְקִיף אֶת הַמִּזְבֵּחַ
עַד שֶׁמִּגִּיעַ לְקַרֵּן מְעַרְבִית דְּרוֹמִית, וְנוֹתֵן – זֹרֵק אֶת הַדָּם בּוֹרִיקָה
אֶחָת עַל הַזֹּוֹיֹת שֶׁבְּצֵד מְעַרְבִית דְּרוֹמִית, וְכֵךְ בּוֹרִיקָה אֶחָת מִתְּפַשֵּׁת
הַדָּם עַל שְׁנֵי צִדֵּי הַמִּזְבֵּחַ מִעֶרֶב וּדְרוֹם, וְנִמְצָא שֶׁבְּשְׁתֵּי זִרְיָקוֹת
הַלָּלוּ הִגִּיעַ הַדָּם עַל כָּל אַרְבַּעַת צִדֵּי הַמִּזְבֵּחַ. וְתַנְיָא עֲלָה – וְשִׁנְיָנוּ
עַל מְשָׁנָה זוֹ דֵּעָה אֲחֵרָה בְּבִרְיָתָא, רַבִּי שְׁמַעוֹן אִישׁ הַמְּצָפָה מְשַׁנֵּי
בְּתִמְיָד – סוֹבֵר שִׁישׁ לְשׁוֹנָת אֶת מִתֵּן הַדָּם שֶׁבְּתַמִּיד מִשְׁאֵר מִתֵּן דָּמִי
קֶרֶבן עוֹלָה הִטְעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, שֶׁבִּקְרָן מְזִרְחִית צִפּוֹנִית,
נוֹתֵן בּוֹרִיקָה אֶחָת עַל זֹוִית מְזִרְחִית צִפּוֹנִית, כִּנֵּאֲמַר בַּמְשָׁנָה וּכְכָל
קֶרֶבן עוֹלָה, אוֹלַם כְּשֶׁמְקִיף אֶת הַמִּזְבֵּחַ וְכֵאֵן לְקַרֵּן מְעַרְבִית דְּרוֹמִית,
אֵינוּ זֹרֵק בּוֹרִיקָה אֶחָת עַל הַזֹּוֹיֹת כִּדִּי שִׁיגִיעַ הַדָּם עַל שְׁנֵי צִדֵּי
הַמִּזְבֵּחַ בַּפֶּעַם אֶחָת, אֲלָא נוֹתֵן זִרְיָקָה אֶחָת עַל קִיר מְעַרְבִית שֶׁל
הַמִּזְבֵּחַ, וּבִכֵּךְ נִיתֵן דָּם עַל צֵד מִעֶרֶב, וְאַחֲרֵי כֵךְ נוֹתֵן זִרְיָקָה נּוֹסֶפֶת
עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ בְּצֵד דְּרוֹמִית, וּבִכֵּךְ הִיָּה מִגִּיעַ הַדָּם אֵל כָּל אַרְבַּעַת
צִדֵּי הַמִּזְבֵּחַ. וּמִכֵּיוָן שֶׁרַבִּי שְׁמַעוֹן חוֹלֵק עַל הַנֶּאֱמַר בַּמְשָׁנָה בַּמְסַכַּת
תְּמִיד הִרִי לֹא הוּא שֶׁנָּה אוֹתָהּ. מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: אֲלָא אֲמַר רַבִּי
יִתְנָן, שִׁישׁ לּוֹמַר לְהִפְכָּהּ, מֵאֵן תִּנְיָא סֹדֶר יוֹמָא – מִי הוּא הַתְּנָא
שֶׁשֶּׁנָּה אֶת עֵנִי סֹדֶר הַתְּמִיד שֶׁבְּמִסַּכַּת יוֹמָא הַחֹלְקָה עַל הַמְשָׁנָה
בַּמְסַכַּת תְּמִיד, רַבִּי שְׁמַעוֹן אִישׁ הַמְּצָפָה הוּא, שֶׁכֶּשֶׁם שֶׁמְצִינוּ
שֶׁחוֹלֵק הוּא עַל צִוֵּר הַזֹּוֹרִיקָה, כִּמוֹ כֵּן חוֹלֵק עַל סֹדֶר הַעֲבוּדָה.